

SPIS TREŚCI

PRAWDA I PAMIĘĆ

Karol Nawrocki, Prezydent RP – Odpowiedzialność za prawdę i pamięć W dziesiątą rocznicę pogrzebu „Inki” i „Zagończyka”	3
Piotr Niwiński – „Zagończyk” i „Inka”	17
Ks. Jarosław Wąsowicz – „Serce dla Inki”	28

STOSUNKI POLSKO-SOWIECKIE

Stosunki Polska – Związek Sowiecki Z profesorem Andrzejem Nowakiem rozmawia Kinga Hałacińska	38
Adam Hlebowicz – Tajne święcenia biskupie w ZSRS w 1926 r. Stulecie nieudanej misji	58
Stanisław Koller – Zapiski z podróży do Kazachstanu w 90. rocznicę deportacji Polaków	72
Sławomir Kalbarczyk – Aleksander Bogomołow – ambasador sowieckiego kłamstwa (1941–1943)	85
Bartosz Janczak – Tockoje – garnizon Polskich Sił Zbrojnych w Związku Sowieckim	98

Barbara Świtalska-Starzeńska – Konstytucja
PRL z 22 lipca 1952 r. – ostateczny etap
instalacji systemu stalinowskiego 110

KOMENTARZE HISTORYCZNE

Artur Cieślak – *Kostiuchnowka* 1916
Największa bitwa Legionów Polskich 124

„Śniło mi się, że Prusacy utworzyli armię polską 200-tysięczną”
– zanotował 1 lipca 1916 r. Wacław Lipiński, żołnierz I Brygady 1. Trzy
dni później na wołyńskim odcinku między Styrem a Stochodem nie
było już miejsca na sny. Był ogień ciężkiej artylerii, rwąca się łączność,
kontratak prowadzone ostatnimi odwodami i odwrót, który trzeba
było przeprowadzić tak, by nie zamienił się w rozpad.

Radosław Stróżyk – *Powstanie Warszawskie
na Pradze* 139

Waldemar Brenda – „*Wstrząsająca
zbrodnia NSZ w Krasnymstawie*” 151

„Krasnystaw – powiatowe miasto w województwie lubelskim – stał się miejscem wstrząsającej zbrodni dokonanej na spokojnej
ludności miasta”, tak rozpoczął się artykuł *Wstrząsająca zbrodnia
NSZ w Krasnymstawie* opublikowany 8 stycznia 1946 r. na pierwszej
stronie „Głosu Ludu”, pisma codziennego Polskiej Partii Robotniczej.

SYLWETKI

Wacław Leszczyński – *Żołnierz
27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej
Henryk Słowiński (1926–2018)* 163

Paweł Żołądek – Irena Hruszczak „*Japonka*”
(1929–1991) 172

Marek Jerzman – Tadeusz Marczuk „*Kurzawa*”
(1923–1972) 184

Dowodził brawurową akcją zatrzymania pod łukowem pociągu
„Mitropa” z sowieckimi oficerami 3 października 1946 r. W następnym
roku się ujawnił. Po dwóch latach został aresztowany. W śledztwie
torturowany. Skazany na karę więzienia. Ostatnie kilkanaście lat życia
spędził w szpitalach psychiatrycznych. Zmarł w 1972 r. w wieku 49 lat.

OPOWIEDZIANE HISTORIE

Książd Jan Sikorski o Solidarności 191

Kolegium:

dr Wojciech Fraziek, Adam Hlebowicz,
dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
prof. Piotr Niwiński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz,
ks. dr hab. Jarosław Wąsowicz,
Anna Zechenter

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 581-88-13,
wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiowski
(jakub.golebiowski@ipn.gov.pl),
Kinga Hałacińska
(kinga.halacinska@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko – zastępca redaktora
naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter

Projekt graficzny,

projekt okładki i łamanie:

Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Kolportaż:

Tel. 22 544-57-19

(joanna.pszczola@ipn.gov.pl)

Druk:

Drukarnia Leyko Sp. o.o.

Na okładce:

Pomnik „Inki” w Gdańsku Oruni, 2024 r.

Fot. pila.salezjanie.pl